

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Warszawie**

Warszawa, dnia sierpnia 2010 r.

**Pan
Paweł Jakubczak
Mazowiecki
Wojewódzki Lekarz Weterynarii**

LWA-4101-09-04/2010/2010
P/10/147

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹ zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Warszawie przeprowadziła w Wojewódzkim Inspektoracie Weterynarii z siedzibą w Siedlcach (zwanym dalej WIW lub Inspektoratem) kontrolę w zakresie zapewnienia w latach 2007 – 2009 bezpieczeństwa epizootycznego kraju po przystąpieniu do strefy Schengen.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawiono w protokole kontroli podpisanym w dniu 19 lipca 2010 r., Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Warszawie, stosownie do art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba kontroli pozytywnie z uchybieniami ocenia działania Inspektoratu podejmowane w celu zapewnienia bezpieczeństwa epizootycznego kraju. Stwierdzone w toku kontroli NIK uchybienia nie miały jednak wpływu na kontrolowaną działalność.

1. NIK pozytywnie ocenia przygotowanie Inspektoratu Weterynarii do realizacji zadań związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa epizootycznego. W okresie objętym kontrolą zakres zadań związanych z bezpieczeństwem epizootycznym został uregulowany w regulaminie organizacyjnym Inspektoratu, zakresach obowiązków pracowników oraz

---

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

planach gotowości zwalczania chorób zakaźnych zwierząt opracowanych na szczeblu centralnym i zaktualizowanych na poziomie województwa m.in. w zakresie zadań i kompetencji zespołów wchodzących w skład Wojewódzkiego Zespołu Kryzysowego przy Wojewódzkim Lekarzu Weterynarii (WZK) oraz jego składu osobowego.

W ww. dokumentach w sposób jednoznaczny wyznaczono zadania oraz ustalono odpowiedzialne za ich realizację zespoły i osoby.

2. W latach 2007 – 2009 WIW prawidłowo realizował m.in. programy wykrycia i zwalczania choroby Aujeszkiego u świń i serotypów salmenelozy drobiu oraz program wykrywania zakażeń wirusem choroby niebieskiego języka, ponadto WIW prowadził badania kontrolne w kierunku 15 jednostek chorobowych.

W badanym okresie, w ocenie Najwyższej Izby Kontroli na terenie województwa mazowieckiego Inspektorat prawidłowo wykonywał zadania nałożone ustawą z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt². Realizacja zadań dotyczących bezpieczeństwa epizootycznego finansowana była ze środków w ramach działu 010 – Rolnictwo i Łowiectwo, rozdział 01022 - zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt oraz badania monitoringowe pozostałości chemicznych i biologicznych w tkankach zwierząt i produktach pochodzenia zwierzęcego. W latach 2007-2009 na realizację zadań związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa epizootycznego wydatkowano ogółem 124.529,1 tys. zł (z zaplanowanych 144.186,8 tys. zł). Z tego na zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt i chorób odzwierzęcych podlegających obowiązkowi zwalczania, w tym na odszkodowania, zapomogi i nagrody oraz zadania wynikające z planów gotowości zwalczania chorób zakaźnych zwierząt wydatkowano 111.212,6 tys. zł, natomiast na prowadzenie monitorowania substancji niedozwolonych, pozostałości chemicznych, biologicznych, produktów leczniczych i skażeń promieniotwórczych u zwierząt, w ich wydzielinach i wydalinach, w tkankach lub narządach zwierząt, w produktach pochodzenia zwierzęcego, w wodzie przeznaczonej do pojenia zwierząt oraz środkach żywienia zwierząt poniesiono wydatki w kwocie ogółem 13.316,5 tys. zł.

3. NIK pozytywnie ocenia działania Wojewódzkiego Lekarza Weterynarii (WLW) dotyczące realizacji obowiązujących procedur i standardów monitorowania i zwalczania chorób zakaźnych zwierząt. W okresie objętym kontrolą na terenie województwa mazowieckiego najczęściej ujawnianą chorobą zakaźną podlegającą obowiązkowi zwalczania była enzoootyczna białaczka bydła, natomiast chorobą podlegającą rejestracji: salmonelloza drobiu

---

² Dz.U. z 2008 r. Nr. 213, poz.1342

i choroba Aujeszkiego u świń. Liczba ognisk białaczki zmniejszyła się z 95 w 2007 r. do 51 w 2009 r. Decyzjami Komisji Europejskiej 32 powiaty zostały uznane za urzędowo wolne od tej choroby. Tendencja spadkowa wystąpiła również w przypadku ujawniania ognisk choroby Aujeszkiego z 975 w 2008 r. do 673 w 2009 r., natomiast w przypadku salmonellozy drobiu z 103 w 2008 r. do 48 w 2009 r.

W WIW w okresie 2007 – 2009 wykonano 11 analiz i ocen sytuacji epizootycznej, bezpieczeństwa produktów pochodzenia zwierzęcego, środków żywienia zwierząt i wymagań weterynaryjnych, które stanowiły podstawę do planowania działań w zakresie ochrony zdrowia zwierząt i zwalczania chorób zakaźnych w kolejnych latach.

4. WLW właściwie nadzorował powiatowych lekarzy weterynarii (PLW) w zakresie monitorowania stanu zdrowia i zwalczania chorób zakaźnych zwierząt oraz prowadzenia rejestrów podmiotów prowadzących działalność nadzorowaną.

W okresie 2007 – 2009 przedstawiciele Inspektoratu przeprowadzili w PIW ogółem 510 kontroli obejmujących m.in. ww. zakres, w tym 27 kompleksowych, 315 problemowych, 26 sprawdzające i 142 doraźne. Liczba kierowanych wystąpień pokontrolnych, zawierających sformułowane zalecenia, systematycznie malała ze 127 w 2007 r., 95 w 2008 r. do 89 w 2009 r.

5. NIK pozytywnie ocenia koordynację działań podczas zwalczania grypy ptaków na przełomie 2007 i 2008 r. Przekazywanie informacji odbywało się zgodnie z wytycznymi ustalonymi w planie gotowości zwalczania wysoce zjadliwej grypy ptaków. Raporty przekazywane niezwłocznie właściwym organom zawierały informacje wymagane rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 1 lutego 2006 r. w sprawie wykazu chorób zakaźnych zwierząt podlegających notyfikacji w Unii Europejskiej oraz zakresu, sposobu i terminów przekazywania informacji o tych chorobach³.

7. NIK pozytywnie ocenia również podjęte przez WIW działania, w związku z problemami napotkanymi przy zwalczaniu grypy ptaków, które w przyszłości pozwoliłyby sprawniej prowadzić akcję zwalczania epizootii. WLW skierował do Wojewody Mazowieckiego i GLW szereg propozycji dotyczących rozwiązania ww. problemów, m.in.:

- 24 stycznia 2008 r. przesłał do GIW „wykaz niektórych problemów, z jakimi napotkano się podczas przeprowadzania akcji zwalczania grypy ptaków”. W ww. piśmie WLW zadeklarował gotowość ewentualnego udziału inspektorów weterynaryjnych województwa mazowieckiego w pracach nad ewentualnymi zmianami planu gotowości zwalczania grypy ptaków.

---

³ Dz. U. Nr 24, poz. 182

- 24 stycznia 2008 r. przy piśmie Nr WIW.OZZ.4020/54/2008 przesłał do GIW wraz z uzasadnieniem propozycje zmian do ustawy o Inspekcji weterynaryjnej oraz ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt. Pismo tej samej treści w dniu 8 sierpnia 2008 r. zostało przesłane do Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego w Mazowieckim Urzędzie Wojewódzkim.
- 14 listopada 2008 r. WLW pismem Nr WIW.OZZ.4020/104/08 wystąpił do Wojewody Mazowieckiego z propozycją rozwiązania problemu polegającego na uruchomieniu odpowiednich działań dotyczących dezynfekcji dróg publicznych (przed podjęciem właściwych czynności przez zarządców dróg), w celu odizolowania ogniska choroby i dezynfekcji środków transportowych. Ponadto WLW przy piśmie Nr WIW.OZZ.4020/5-1/09 z dnia 6 lutego 2009 r. przesłał Wojewodzie Mazowieckiemu opracowaną w WIW „procedurę podjęcia alternatywnych działań mających na celu przeprowadzenie dezynfekcji pojazdów na drogach publicznych w pierwszych 2 dniach wystąpienia epizootii” z propozycją akceptacji zasugerowanego rozwiązania. Ww. procedury zostały również przekazane GLW.

Wg danych na 31 grudnia 2009 r. na szczeblu centralnym zostało opracowanych 9 krajowych planów gotowości zwalczania chorób zakaźnych zwierząt. Wszystkie plany zawierały elementy określone w art. 54 ust. 2 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt. W ustalonych na poziomie województwa mazowieckiego składach zespołów kryzysowych wchodzili pracownicy Inspekcji Weterynaryjnej.

6. Zastrzeżenia Najwyższej Izby Kontroli dotyczą przekazywania przez PIW do WIW oraz z WIW do GLW sprawozdań RRW-7 tj. miesięcznych informacji o wynikach monitorowania chorób odzwierzęcych i odzwierzęcych czynników chorobotwórczych oraz informacji o stwierdzeniu chorób zakaźnych podlegających obowiązkowi rejestracji składanych za pomocą poczty elektronicznej oraz listownie w wersji papierowej. W okresie objętym kontrolą w WIW nie wykonywano archiwizacji poczty elektronicznej. Kontrola wykazała, że w związku z utratą bazy danych z poczty elektronicznej z lat 2007 i 2008 nie ma możliwości ustalenia daty przekazania informacji w wersji elektronicznej (ww. dokumentów zarówno przez PLW jak i WLW) o której mowa w art 51 ust 4 i 6 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt. Zdaniem NIK, dla faktycznego potwierdzenia wykonania czynności w określonych terminach, niezbędne jest wprowadzenie w Inspektoracie obowiązku archiwizacji poczty elektronicznej zarówno przychodzącej jak i wychodzącej.

Analiza terminowości przekazywania przez PLW do WIW 135 ww. miesięcznych informacji (w wersji papierowej) za 2007-2009 r. wykazała, że w 50 przypadkach (w 2007 r. – 13 przypadków, w 2008 r. – 24, przypadki i w 2009 r. – 13 przypadków), informacje te zostały przekazane przez PLW po upływie 5 dni miesiąca następującego po miesiącu, w którym informacja ta została zebrana, tj. z naruszeniem terminu określonego § 3 ust. 2 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 25 listopada 2005 r., w sprawie zakresu, sposobu i terminów przekazywania informacji o występowaniu chorób zakaźnych zwierząt podlegających obowiązkowi zwalczania i rejestracji oraz o wynikach monitorowania chorób odzwierzęcych i odzwierzęcych czynników chorobotwórczych, a także związanej z nimi oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe⁴.

Natomiast analiza 100% ww. miesięcznych informacji za 2007-2009 r. (łącznie 36 miesięcy), przekazanych przez WIW do GIW w wersji papierowej wykazała, że informacje za 29 miesięcy badanego okresu (w 2007 r. 10 informacji, w 2008 r. 11 informacji i w 2009 r. 8 informacji) zostało przekazanych z naruszeniem terminu ustalonego w § 3 ust. 3 ww. rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 25 listopada 2005 r. Opóźnienia w przekazywaniu do GLW wynosiły od 1 do 6 dni.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

1. Egzekwowanie od PLW terminowego przekazywania informacji i sprawozdań o których mowa w § 3. ust. 2 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 25 listopada 2005 r. oraz terminowe przekazywanie ww. informacji i sprawozdań do GLW.
2. Wprowadzenie obowiązku archiwizowania danych chroniących wszystkie elementy systemu przekazywania danych o którym mowa w art. 1 ust 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt i zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt.

Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 2 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Panu prawo zgłoszenia na piśmie do

---

⁴ Dz. U. Nr 242, poz. 2045

dyrektora Delegatury NIK umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej Komisji NIK.